

2016 G-20 TOPLANTISININ KÜRESEL SORUNLAR AÇISINDAN OLUŞTURDUĞU ÖNEME GENEL BAKIŞ

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Hazel ÇAĞAN ELBİR, Analist

23.09.2016

2016 yılı G-20 zirvesi, 4-5 Eylül 2016 tarihinde Çin'in Hangzhou kentinde gerçekleştirilmiştir. Toplantının ana teması her sene olduğu gibi küresel ekonominin ve küresel yönetişimin eşgüdüm içinde sürdürülmesine ve ortak önlemler alınmasına yönelik olmuştur. Yenilikçi, canlı ve kapsayıcı bir küresel ekonomi ekseninde cereyan eden bu yılki Zirve'de diğer küresel sorunlara da değinilmiştir. Zirve'nin tarafları; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Avustralya, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin Halk Cumhuriyeti, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Türkiye, Avrupa Birliği'dir. Bunun yanı sıra Çad, İspanya, Kazakistan, Laos, Mısır, Senegal, Singapur ve Tayland özel davetli olarak katılmıştır.

İlk defa 2009da, Pittsburgh Zirvesinde, G-20nin uluslararası ekonomik işbirliği içinde küresel ekonomik yönetişimin gelişmesinde önemli ve başat bir rol üstlendiği açıklanmıştır [1]. G-20 zirvesi, gayri resmi bir oluşum olmasına rağmen 2008 küresel ekonomik krizinden beri önemini her geçen yıl artırmakta, fakir ve gelişmekte olan ülkelerin Zirve'ye davet edilmesi ile birlikte küresel ekonominin ve diğer başat sorunların tespitinde diğer önemli zirveler arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

2016 yılı G-20 Zirvesi Türkiye için ayrı bir önem taşımaktadır. Bilindiği gibi bundan önceki G-20 zirvesi Kasım 2015'te Antalya'da gerçekleşmiştir. 2015 yılı, Türkiye'nin uluslararası ilişkilerde kendini ifade edebilmesi için bir fırsat yılı olmuştur, ancak bu olanak 2015 yılı ile sınırlı kalmamıştır. Türkiye 1 Aralık 2013 tarihinden itibaren, başkanlığın bir önceki ve bir sonraki yılı kapsayan Troyka yönetiminde yer almıştır. Türkiye'nin G-20'nin Troyka yönetim mekanizmasındaki konumu 1 Aralık 2016 tarihine kadar devam edecektir[2].

Fakir ve gelişmekte olan ülkelerin G-20 için öneminin vurgulanmasının ardından, son yıllarda gelişmekte olan ülkeler ön plana çıkmıştır. 2015'in ilk çeyreğinde en yüksek büyüme oranını yakalayan ülkeler Hindistan, Çin, Endonezya ve Türkiye olmuştur[3].

Eskiden olduğu gibi yalnızca gelişmiş ülkelerin küresel ekonomik yönetiminde söz sahibi olmaları dönemi, fakir ve gelişmekte olan ülkelerin de dâhil olmasıyla başka bir boyut kazanmıştır. Bu Zirve ve gelecekteki zirveler, küresel ekonomi için büyük bir önem arz etmektedir. Türkiye ekonomik gelişmesinde taşıyacak olan İpek Yolu Projesi, Rusya ve Türkiye arasındaki enerji projeleri ve Çin ile Türkiye arasında imzalanan işbirliği anlaşmaları G-20'de yer alan gelişmekte olan ülkeler ve küresel ekonomi bağlamında geleceğe yönelik olumlu ufuklar açmaktadır. Türkiye, Çin ve Rusya ile ayrı ayrı enerji eksenli görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmelerde de ön plana çıkan nükleer enerji santralleri anlaşmaları hayata geçirildiği takdirde gelişmekte olan ülkeler arasında bulunan Türkiye gelecekte adından daha çok söz ettirebilecektir.

G-20 Zirvesi'nde öne çıkan bir başka gelişme, uçak krizi sonrasında gerginleşen Türkiye-Rusya ilişkilerinde bir toparlanma olmasıdır. İki ülke ilişkilerinin geleceğe yönelik enerji, ekonomik ve ticari işbirliğinde yeni bir ivme kazanıldığına şahit olunmaktadır.

Zirve'de göze çarpan bir diğer önemli husus da, küresel ısınma konusunda Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın değerlendirmesidir. "Zirveler tarihinde" ilk kez iklim değişikliği konusuna değinilmesi dikkat çekicidir. Hollande, güneş panellerinin ve rüzgâr enerjisinin önemine vurgu yaparak, temiz enerji için hükümetlerle, uluslararası kuruluşlarla ve özel işletmelerle sermaye desteği vereceklerine yönelik anlaşma yapıldığını ifade etmiştir.

Sonuç bildirgesinde öne çıkan noktalar yenilikçi bir kalkınma planı, küresel ekonomik büyümenin önemi ve terörle mücadele olarak göze çarpmaktadır. Birleşmiş Milletler'in "2030 yılına kadar tüm dünyada yoksulluğun sona erdirilmesi" hedefi sonuç maddelerinden başlıcasıdır. Uluslararası Para Fonu Başkanı Christine Lagarde da, Zirve'nin sonucu olarak, dünya ekonomisinin kapsayıcı bir şekilde daha fazla büyümesinin gerektiği konusunda fikir birliği sağlandığını ifade etmiştir. Bu ifadenin sonuçlarının önümüzdeki dönemde görülebilmesi umulmaktadır[4].

Zirve'de dikkat çeken noktalardan biri de küresel terörle mücadele vurgusudur. Finansman desteğinin, altyapılarının kontrol altına alınması gerektiği ve gerekli cezaların uygulanmasında verilen sözlerin hayata geçirileceği belirtilmiştir.

Her ne kadar G-20 Zirvesi'nin gelişmiş ülkelerin perspektiflerini genişleterek fakir ve gelişmekte olan ülkelerin de karar mekanizmasında yer edinmesine fırsat sağlanması ile Neoliberalizm ve Kapitalizmin sona erdirildiği gibi yorumlar yapılsa da, Avrupa Birliği'nde cereyan eden mülteci krizi ve buna tepki olarak büyüyen sağ partilerin güçlenmesi söz konusu görüşe tezat oluşturmaktadır. Zirve'nin başlıkları arasında mülteci sorununun fazla yer tutmadığı görülmektedir. Sonuç Bildirgesi'ne bakıldığında Avrupa Birliği cephesinde Brexit olayı ile Apple ve benzeri büyük şirketlerin vergilendirilmesi konuları ön plana çıkmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Barack Obama, Suriyede IŞİDe karşı verilen mücadelede Türkiye, Lübnan ve Ürdünün büyük yük kaldırdığını ve bu ülkelerin mülteciler konusunda yalnız bırakılmaması gerektiğini vurgulamıştır. Oysa finansal sorunlarda mülteci krizinin geleceği arka planlara itilmiş görünmektedir. Zirveden yansıtılmaya çalışılan tablo tespit edilen sorunların giderilmesine yönelik önlemlerin alınacağı anlayışını yansıtırsa da, alınan kararların işlerliği önümüzdeki dönemlerde

gözlemlenecektir.

[1] About G20
http://www.g20.org/English/aboutg20/AboutG20/201511/t20151127_1609.html

[2] Türkiye'nin G-20 Dönem Başkanlığı <http://avim.org.tr/tr/Yorum/TURKIYE-NIN-G-20-DONEM-BASKANLIGI#>

[3] G-20 Zirvesinde Öne Çıkanlar
<http://www.yenisafak.com/yazarlar/erdaltanaskaragol/g20-zirvesinde-one-cikanlar-2031620>

[4] G-20 Zirvesi'nde Varılan Sonuçlar Övgü Aldı
<http://turkish.cri.cn/781/2016/09/06/1s178207.htm>

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "2016 G-20 TOPLANTISININ KÜRESEL SORUNLAR AÇISINDAN OLUŞTURDUĞU ÖNEME GENEL BAKIŞ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 49. Eylül 28. Erişim Nisan 15, 2026. <https://www.avimbulten.org/public/tr/Yorum/2016-G-20-TOPLANTISININ-KURESEL-SORUNLAR-ACISINDAN-OLUSTURDUGU-ONEME-GENEL-BAKIS>



Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

